καὶ τοῦ Δουκὸς νὰ Νεμούρ, εἶχαν στρατοπεδεύσει μπρὸς στὴ Ραβέννα. Ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ἔλαβε χάραν ἡ περίφημη καὶ αἱματηρὰ μάχη τῆς Ραβέννας, ἡ ὁποία στάθηκε καταστροφὴ γιὰ τὸ γαλλικὸ στρατό. Πράγματι, οἱ Γάλλοι ἐξαντλημένοι πιὰ καὶ περικυκλωμένοι ὁλοῦθε ἀπ' τοὺς Βενετοὺς καὶ τοὺς Ἐλβετοὺς;—ποὺ εἶχαν προχωρήσει κι' αὐτοὶ στὸν πόλεμο—ὁπισθοχώρησαν καὶ κατέφυγαν στὴν Παβία, τὴν ὁποίαν ὅμως ἀναγκάσθηκαν νὰ ἐγκαταλείψουν κι' αὐτήν, παρ' ὅλη τὴ λυσσώδη ἀντίσταση κατὰ τοῦ ἀριθμητικῶς ὑτερμέτρου ἐχθροῦ. Κατὰ τὴν κρίσιμον αὐτὴν περίοδον, ὁ Μπαγιὰρ βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπιδείξῃ γιὰ μιὰν ἀκόμα φορὰ τὴν ἀπίστευτη γενναιότητά του. Μιὰ μέρα, βγῆκε ἀπ' τὰ τείχη τῆς πόλεως καὶ κατόρθωσε, ἔχοντας μαζί του μοναχὰ τριάντα ἕξη στρατιώτας ν' ἀντεπεξέλθῃ ἐναντίον δύο χιλιάδων Βενετῶν καὶ Ἐλβετῶν !...

Κατὰ τὴν μάχη αὐτή, ὁ Μπαγιὰρ εἶχε τραυματισθεῖ ἐλαφρὰ στὸ λαιμό. Μόλις δὲ ἔγινε καλά, ὁ Δουσδρῖκος ΙΒ' τὸν ἔστειλε ἀμέσως στὴ Ναβάρρα, νὰ ἐναπάρῃ τὴ χώρα αὐτὴ ἀπ' τὰ χέρια τοῦ Φερδινάνδου τοῦ Καθολικοῦ τῆς Ἱσπανίας, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε καταλάβει ξαφνικὰ ἐξ ἀφόδου. Ὁ Μπαγιὰρ ἔφερε σὲ αἴσιο πέρας κι' αὐτὴν τὴν ἀποστολή. Τὸν ἑπόμενο χρόνο (1513) τὸν στέλνουν νὰ πάῃ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν Πικαρδία, τὴν ὁποίαν εἶχανε καταλάβει οἱ Ἄγγλοι μαζὶ μὲ τὸ Μαξιμιλιανό, τὸν αὐτοκράτορα ποὺ εἴδαμε παραπάνω. Ὁ Μπαγιὰρ πολέμησε μ' ἕξαν λιοντάρι, μὰ ὁ στρατός του ὑπεχώρησε μπρὸς στὸ πλῆθος τῶν ἀντιπάλων του. Ἔπεσε τότε, γιὰ δεύτερη φορὰ στὴ ζωή του, αἰχμάλωτος σὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ. Μὰ ὁ Ἑρρίκος Η' τῆς Ἀγγλίας, ἀπὸ σεβασμὸ στὸν ἥρωα, τὸν ἄφησε ἐλεύθερο.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγο ἀνηγορεύθη βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ὁ Φραγκίσκος ὁ Α'. Πρώτη δουλεια τοῦ νέου βασιλέως ἦταν νὰ στείλῃ τὸν Μπαγιὰρ ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν. Καὶ πάλι ὁ γενναῖος ἱππότης βγῆκε νικητής.

Στὴ μάχη τοῦ Μαριγνιάν, ἡ ὁποία εἶνε γνωστὴ στὴν ἱστορία μὲ τ' ὄνομα ἡ *μάχη τῶν γιγάντων*, ὁ Μπαγιὰρ ἀπέδειξε τέτοια ὁρμή, ὥστε μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἐζήτησε νὰ χρισθῇ ἱππότης ἀπ' τὸν ἴδιο τὸν Μπαγιάρ, τὸν Μπαγιὰρ τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἐπρόφεραν μὲ σεβασμὸ καὶ φίλοι καὶ ἐχθροί.

Ὅλα ὅμως τὰ κατορθώματα ποὺ ἔκανε τότε ὁ Μπαγιὰρ ὡχριάσαν μπρος στὸν ἄθλο ποὺ ἐπετέλεσε στὰ 1521. Τὴ χρονιὰ ἐκείνη, σαράντα χιλιάδες Γερμανοί, ὑπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ κόμητος τοῦ Νασσαοὺ καὶ τοῦ διαβοήτου τυχοδιώκτου Φράντζ νὲ Σίκινγκεν, εἶχανε καταλάβει ὅλο τὸ βόρειο μέρος τῆς Γαλλίας καὶ τὴν πόλη Μουζών, πρὶν ἀκόμα οἱ Γάλλοι προφτάσουν νὰ ἀντιταξουν ἔστω καὶ τὴν παραμικρὴ ἀντίσταση. Ἡ Μεζιὲρ ἦταν ἡ μόνη ὀχυρὰ πόλη ἡ ὁποία ἐπιστεύετο ὅτι θ' ἀνέκοπτε τὴν προέλαση τῶν ἐπιδρομέων. Μὰ τὰ τρόφιμα τῶν κατοίκων εἶχανε σωθεῖ, καὶ ἡ πόλις κόντευε νὰ παραδοθῇ, ἀρήνοντας ἔτσι στὸν ἐχθρὸ ἐλεύθερη τὴ διάβαση γιὰ τὸ κέντρο τῆς Γαλλίας. Τότε ὁ Μπαγιαρ εἶδε πὼς ἕνα μονάχα μέσο τοῦ ἔμεινε γιὰ νὰ σώσῃ τὴν κατάσταση : Νὰ κάνῃ ἐξόρμηση ἐναντίον τῶν ἀντιπάλων, βασιζόμενος στὴ γενναιότητά του. Ἡ δοκιμὴ ἐπέτυχε πληρέστατα. Κι' ὁ Μπαγιὰρ ἔσωσε τὴ Γαλλία ἀπὸ σίγουρη ὑποδούλωση στὸν ξενικὸ ζυγό !...

Ὁ Φραγκίσκος Α', βλέποντας τότε πὼς μ' ἕνα γενναῖο ἀξιωματικὸ σὰν τὸν ἀτρόμητο καὶ ἀψεγάδιαστο ἱππότη δὲν εἶχε νὰ φοβηθῇ κανένα καὶ πὼς μποροῦσε νὰ τὰ βάλῃ μ' ὅλον τὸν κόσμο, ἀπεφασισε νὰ τὸν στείλῃ ν' ἀνακαταλάβῃ τὸ Μιλάνο. Ὁ Μπαγιὰρ ἐξετέλεσε, μὲ τὴ συνηθισμένη του εὐσυνειδησία, καὶ τὴ νέα αὐτὴ διαταγὴ τοῦ βασιλέως του. Διοικητὴς τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων ἦταν τοτε ὁ στρατηγὸς Μπονιβέ, ἄνθρωπος ἐγνωσμένης ἀνικανότητος. Ὕστερ' ἀπὸ ἕνα χρόνο, ὁ Μπαγιὰρ ἀπεμάκρυνε ἀπὸ τὸ Μιλάνο τὸ δοῦκα τῆς Μαντούης, μὰ δυστυχῶς στὸ μερος ἐκεῖνο εἶχε πεσει πανουκλα, ἡ ὁποία ἐσέρισε κυριολεκτικῶς τὰ γαλλικὰ στρατεύματα. Τότε ὁ Μπονιβὲ ἀτεφάσισε νὰ παρατήσῃ τὴ θέση ἐκείνη καὶ νὰ γυρίσῃ πίσω στὴ Γαλλία—ἐνῶ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ἀκριβῶς τοὺς εἶχαν ριχτεῖ ἀπὸ κοντὰ καὶ οἱ Ἱσπανοί.

Ἡ πείνα λοιπὸν καὶ ἡ πανούκλα ἐδεκάτιζε τὸ γαλλικὸ στρατό. Ὅταν δὲ ὁ Μπονιβὲ εἶχε ἀποφασίσει τὴν ὁπισθοχώρηση, ἀνέθεσε στὸν Μπαγιὰρ τὴ διοίκηση τοῦ στρατεύματος ἐπειδὴ ἐκεῖνος εἶχε πληγωθεῖ. Κατὰ τὸ διάστημα ὅμως αὐτῆ, τῆς ὀπιπθοχωρήσεως, ὁ Μπαγιὰρ πληγώθηκε θανάσιμα ἀπὸ ἕνα ἀρκεβούζιο. Καὶ πέθανε, κάτω ἀπ' τὸ δέντρο στὸ ὁποῖον τὸν εἶχανε μεταφέρει οἱ στρατιῶται του. Καὶ τὸ θάνατό του τὸν ἐθρηνησαν τότε ὄχι μονάχα οἱ Γάλλοι, μὰ κι' αὐτοὶ οἱ Ἱσπανοὶ οἱ ἐχθροί τους, οἱ ὁποῖοι ἐπλησίασαν μὲ σεβασμὸ στὸ πτῶμα τοῦ γενναίου Μπαγιὰρ γιὰ νὰ χαιρετήσουν ἐκεῖνον ποὺ τόσες φορὲς τοὺς εἶχε κατατροπώσει... Καὶ κείνη τὴν ἡμέρα οἱ Γάλλοι στρατιῶται, ἀδελφωμένοι μὲ τοὺς Ἱσπανούς, ἔκαναν μιὰ μεγαλοπρεπῆ κηδεία τοῦ Μπαγιάρ, μὲς στὴν ἐρημιά, μακρυὰ ἀπ' τὸν κόσμο...

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ὁ ἄτυχος γῦρος τοῦ κόσμου.

Ἕνας νεαρὸς Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος ἀπὸ τὸ Πίτσβουργ τῆς Ἀμερικῆς, ἐστοιχημάτισε ἐδῶ κι' ἑπτὰ χρόνια νὰ κάνῃ το γῦρο τοῦ κόσμου... μὲ τὸ πόδια καὶ χωρὶς μιὰ πεντάρα στὴν τσέπη του !

Τὸ στοίχημα ἦταν 5 χιλιάδες δολλάρια.

Ὁ νεαρὸς Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος ποὺ ὀνομάζεται Τζὼρτζ Σίλλερ, ὤφειλε νὰ κάμῃ το γῦρο τοῦ κόσμου σ' ἑφτὰ χρόνια μέσα καὶ νὰ φτάσῃ στὴ Νέα Ὑόρκη στὶς 15 τοῦ περασμένου Ἰουνίου.

Ὁ Σίλλερ ἄρχισε πράγματι νὰ κάνῃ τὸν γῦρο τοῦ κόσμου καὶ πλησιάζει ἤδη νὰ τελειώσῃ, μὲ μιὰ καθυστερησι ὅμως ἕξη μηνῶν, γιατὶ τωρα μόλις ἔφθασε στὴ Λίβερπουλ ὁπόθεν θὰ μεταβῇ μὲ τὸ ἀτμόπλοιο στὴ Νέα Ὑόρκη.

Μ' ὅλη του αὐτὴ τὴν καθυστέρησι ἐξακολουθεῖ τὴν περιοδεία του, γιατὶ ἐλπίζει πὼς θὰ τοῦ χορίσουν ἕνα μέρος ἀπ' τὸ στοίχημα.

Λίγο τὸν μέλλει ὅμως, κι' ἂν δὲν τοῦ χαρίσουν τίποτε, γιατὶ θὰ κερδίσῃ πολὺ περισσότερα μὲ τὶς περιγραφὲς ποὺ θὰ δημοσιεύσῃ στὶς ἐφημερίδες καὶ μὲ τὰ βιβλία ποὺ θὰ ἐκδώσῃ!

***

Μιὰ πρωτότυπη ἀνακάλυψη

Στὸ Τσέδβονορθ τῆς Ἀγγλίας ἀνακολύφθηνε μιὰ ἀρχαία Ρωμαϊκὴ ἔπαυλις τοῦ 300 μ. Χ. μὲ πολὺ παράξενο τρόπο.

Μερικοὶ κυνηγοὶ εἶχαν βγῆ κυνήγι, ὅταν ἕνα λαγωνικό τους χάθηκε ξαφνικά. Ὕστερ' ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα ἀκούσθηκαν παράξενα γαυγίσματα κ' ἔτρεχαν νὰ δοῦν τί συμβαίνει.

Τότε βρῆκαν τὸ λαγωνικὸ χωμένο κάτω ἀπὸ μερικοὺς πλίνθους. Ἐπειδὴ οἱ πλίνθοι αὐτοὶ ἔκαμαν ἐντύπωση στοὺς κυνηγούς, ἄρχισαν νὰ σκάβουν κι' ἐπὶ τέλους ἀνεκάλυψαν ἕνα ὡραιότατο ψηφιδωτό.

Ἡ μεθοδικὲς ἀνασκαφὲς ποὺ ἔγιναν ἀργότερα, ἀπεκάλυψαν τὰ ἐρείπια μιᾶς Ρωμαϊκῆς ἐπαύλεως καὶ ἔφεραν εἰς φῶς περιεργότατα εὑρήματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων πολλὰ δείχνουν, ὅτι στὴν ἔπαυλη ἐκείνη ἐγίνετο συστηματικὴ κατεργασία μαλλιῶν

Αὐτὸ ἔκαμε τοὺς Ἄγγλους νὰ καυχῶνται τώρα, ὅτι ἀπὸ τὴν προαιώνια ἐποχὴ ὁ τόπος του ἦταν βιομηχανικὸς ὅπως καὶ σήμερα.

***

Ἐγερνοῦσαν διδασκόμενοι !

Ἕνας γηραιὸς Γάλλος καθηγητὴς Πανεπιστημίου ἔκανε μιὰ μέρα στὸ μάθημά του τὴν ἑξῆς παρατήρησι :

— Ὁ ἄνθρωπος εἶνε μαθητὴς σ' ὅλη του τὴ ζωή καὶ σὰ γεράματά του ἀκόμα !

Ἐπειδὴ οἱ φοιτητοὶ ποὺ τὸν ἄκουσαν ἔδειξαν ζωηρὴ ἐκπληξι, ὁ καθηγητὴς ἐξήγησε ἀμέσως τὰ λόγια του.

— Ὁ Σωκράτης, τοὺς εἶπε, ἦταν γέρος πειὰ ὅταν ἄρχισε νὰ μαθαίνῃ μουσικὰ ὄργανα. Ὁ Κάων ἦταν 80 χρόνων ὅταν ἄρχισε νὰ μαθαίνῃ Ἑλληνικά. Ὁ Πλούταρχος σὲ ἡλικία 60 ἐτῶν ἔμαθε Λατινικά. Ὁ Φαζρφαξ, ὁ διάσημος Ἄγγλος στρατηγὸς ὅταν πῆρε τὴ σύνταξί του πῆγε σὸ Πανεπιστήμιο τῆς Ὀξφόρδης καὶ σπούδασε γιατρός. Ὁ μεγάλος οἰκονομολόγος τῆς Γιλλίας Κολμπερ σὲ ἡλικια 60 ἐτῶν ἐσπούδασε νομικά. Ὁ Βολταῖρος ἐπὶ τέλους λίγο πρὶν πεθάνῃ μάθαινε Ἰταλικά.

— «Γηράσκομεν, λοιπόν, ἀείποτε διδασκόμενοι», ὅπως ἔλεγαν καὶ οἱ ἀρχαῖοι.

***

Χαριτωμένη ἀπόφασις

Στὴν Ἀργεντινὴ Δημοκρατία προσπαθεύουν πολὺ τὰ ζῶα καὶ οἱ σχετικοὶ νόμοι εἶνε αὐστηρότατοι. Οἱ βάναυσοι μάλιστα Ἀργεντινοὶ ὑφίστανται πολλὲς φορὲς ἀπίστευτες τυραννίες γιὰ τὴν παράβασι τῶν νόμων αὐτῶν.

Πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες μάλιστα ἕνας ἁμαξᾶς στὸ Ζουένρτε δικάσθηκε γιατὶ ἔκανε 47 χιλιόμετρα μὲ τὸ μεγάλο ἁμάξι του χωρὶς νὰ δώσῃ στὰ ζῶα του νὰ πιοῦν νερὸ σ' ὅλο το ταξεῖδι.

Κι' ἔτσι ἀπ' τὰ τέσσερα ζῶα του ποὺ ἔσυραν τὸ τεράστιο ἁμάξι του τὰ δυὸ ἐψόφησαν μόλις ἔφθασαν στὸ τέρμα τοῦ ταξειδιοῦ! Ὁ δικαστὴς Μιγκὲν Μασέντο ποὺ ἔδικασε τὸν σκληρὸ ἁμαξηλάτη, τὸν κατεδίκασε σὲ δυὸ μηνῶν φυλάκισι. Ἐπίσης τὸν κατεδίκασε νὰ κάμῃ πεζὸς 47 χιλιόμετρα μέσα στὴν αὐλὴ τῆς φυλακῆς βαδίζοντας πάνω-κάτω, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἑνὸς δεσμοφύλακος,χωρὶς νὰ βάλῃ οὔτε γουλιὰ νερὸ στὸ στόμα του. Ἔτσι θὰ νοιώσῃ σὲ τί φρικῶδες μαρτύριο εἶχε ὑποβάλει τὰ δυστυχισμένα ζῶα του.